

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 DEP
0030
Oslo

Deres ref.:

Vår ref: HSAK202200276

Dato: 12-11-2022

Legeforeningens høringsvar - Forslag om forskrift om gebyr ved behandling av søknad om autorisasjon, lisens, spesialistgodkjenning og godkjenning av etterutdanning for spesialister

Det vises til ovennevnte høring. Forslaget har vært på høring i organisasjonen og Legeforeningen har følgende kommentarer til forslaget.

Prinsipielt mener Legeforeningen at denne type godkjenninger, som er en legitimasjon og forutsetning for å jobbe med bestemte oppgaver i en norsk helsetjeneste som i stor grad er offentlig, burde vært fullt ut offentlig finansiert. Det vil bli mangel på helsepersonell i tiden som kommer og alle uhensiktsmessige hindringer og særordninger må vurderes nøye.

Ved en fortsatt videreføring av gebyrordninger støtter Legeforeningen i utgangspunktet en differensiering av gebyrene med utgangspunkt i faktisk ressursbruk. Vi mener at det er positivt at forslaget ikke går inn for at gebyrsatsene skal medføre full kostnadsdekning ifm søknadsbehandling. Vi støtter også at forslaget tar visse fordelingshensyn, dvs at gebyret for søkere utdannet utenfor EU/EØS dekker en lavere andel av kostnadene enn søkere utdannet i Norge og i EU/EØS. Imidlertid kan vi ikke se at dette hensynet er tilstrekkelig ivaretatt i forslaget til nye/endrede satser.

Vi registrerer at de foreslåtte satsene innebærer en økning av gebyret for alle søknadstyper og alle søkergrupper, bortsett fra norskutdannede som søker om autorisasjon via innmeldingslister.

Legeforeningen mener at de foreslåtte satsene vil kunne være rekrutteringshindrende ved at de stenger for studenters og legers inngang i det norske arbeidsmarkedet. I dag utdanner vel 44 % av norske statsborgere seg utenfor Norge, og dette har vært en villet norsk politikk i mange år. Norsk helsevesen er helt avhengig av norsk studenter som studerer medisin i utlandet og i tillegg er Norge avhengig av en stor import av utenlandsk legearbeidskraft. Høye gebyrer vil kunne ha store konsekvenser for legers valg av arbeidsmarked. I tillegg er brorparten av de norske studentene som utdanner seg i EØS og i tredjeland unge mennesker i en etableringsfase, det er uheldig at denne gruppen skal måtte ha mye høyere kostnader ved søknad om lisens/autorisasjon enn leger utdannet i Norge. Dette understøttes av at tilsvarende gebyrer er lavere i våre naboland, selv basert på dagens satser.

Vi stiller spørsmål ved de differensierte satsene mellom yrkesgrupper, og påpeker at dersom det begrunnes med et et noe lavere lønnsnivå (for eks hos sykepleiere), må dette også ha konsekvenser for enkelte søkere fra tredjeland – f. eks flyktninger eller andre søkere fra tredjeland med mindre

ressurser. De foreslåtte satsene for tredjelandsutdannede må sees i sammenheng med kostnadene de har for å oppfylle tilleggskrav, herunder en uforholdsmessig høy kostnad for gjennomføring av fagprøven som er svært høy dersom vi sammenligner med våre naboland. Dersom man er utdannet utenfor EØS i dag koster det vel kr. 80 000 bare for å være kvalifisert for å søke om autorisasjon. I tillegg må man forvente 11 måneders saksbehandlingstid ifm. søknad. Totalbelastningen for denne gruppen er allerede svært høy, og Legeforeningen kan ikke støtte økninger i satsene for lisens eller autorisasjon for denne gruppen.

Vi reagerer også på at satsen for å godkjenne søknader om autorisasjon etter innmeldingslister er på kr. 750,-. Vi har vanskelig for å forstå hvorfor denne skal være så høy, all den tid det her gjelder en helautomatisert prosess.

Vi reagerer også på gebyret på kr. 5000,- for spesialister utdannet i Norge. Det vises i denne sammenheng til at det er arbeidsgiver som har ansvaret for godkjenning av læringsmål i ny spesialistutdanning, og dermed er mye av grunnlaget og dokumentasjon ifm søknadsbehandlingen utført av utdanningsvirksomhetene.

En gebyrsats på 6000 for spesialistgodkjenning for leger fra tredje land vil kunne hindre søkere til det norske arbeidsmarkedet for leger og Legeforeningen støtter ikke forslaget.

Avsluttende kommentarer

Legeforeningen bistår mange leger ifm ulike søknader om autorisasjon og godkjenninger og ser at saksbehandlingstiden er til dels svært lang, noe som har store konsekvenser både for den enkelte lege, og for arbeidsgivere. Legeforeningen ser at i en situasjon der man sårt trenger flere leger i helsevesenet, vil en gebyrøkning som spesielt rammer utenlandske leger og norske statsborgere utdannet i utlandet være uheldig.

Med hilsen
Den norske legeforening

Siri Skumlien
generalsekretær

Lars Duvaland
Avdelingsdirektør/advokat

Siri Næsheim
Spesialrådgiver

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**